

Asztali ellenző - plakettekkel

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám: 54.1288.1 

Alkotó: Charpentier, Alexandre-Louis (1856 - 1909) / medallieur
Daniel-Dupuis, Jean Baptiste (1849 - 1899) / medallieur
Förster, Alexander (1861 - 1932) / bőrműves
Roty, Louis-Oscar (1846 - 1911) / medallieur
Vernon, de, Frédéric-Ch. Victor (1858 - 1912) / medallieur

Készítés ideje: 1900 KÖRÜL

Készítés helye: Bécs (Wien); Párizs

Jelzés: a hátoldalon lent középen A. FÖRSTER WIEN I. KOHLMARKT 5

Anyag: borjúbőr; fém

Technika: aranyozott

Méretek: magasság: 19 cm
szélesség: 27,9 cm

Háromrészes, mindkét oldalán bőrrrel borított. Két szélső szárnyába egy-egy, középső részébe négy darab francia plakett van - a legelső kivételével kétoldalasan - befoglalva.

A hat plakett:

1. Jean-Baptiste Daniel-Dupuis: A forrás (La source). Párizs, 1892. Jelzett. E. balra fent: DD betűkből egybefűzött monogram, jobbra lent és Há. balra lent: DANIEL - DUPUIS. Ezüst, vert, álló téglalap alakú. E. maszkos kút kávája fölé hajló, tenyeréből ivó meztelen nőalak. H. sziklából fakadó forrás puttó figurával. Egy korábbi, „Chloé á la vasque” címet viselő kompozíciónak kisebb plakett-változata.

2. Jean-Baptiste Daniel-Dupuis: A fészek (Le nid). Párizs, 1892. Jelzett. E. és Há. balra lent: DANIEL-DUPUIS. Bronz, vert, álló téglalap alakú. E. sziklán térdelő, a baloldali fatörzsön lévő madárfészket néző nőalak. Lent középen: LE NID. H. faágon ülő meztelen gyermek kezében kismadárral. Mindkét plakettből vásárolt az Iparművészeti Múzeum az 1900. évi Párizsi Világkiállításon, a Kertészet cíművel együtt (I. 71.180 ltsz.). Ezek ma a MNM Éremtárában találhatóak, ltsz. MNMÉ 50/1935-72 (1.) és MNMÉ 50/1935-73. (2.), róluk I. Radisics Nr. 46. és Nr. 47., valamint Szmrecsányi, 1901, 114. p. és a 123. p. képe. Az 1. előlapjának képét közli Marx, 1898, 11. tábla bal felső képe és a Studio 1899 (XV) 21. p. Az 1. bronz példánya rövid leírását I. Kat. 1924, Nr. 3243, a 2. ezüst példányáét ugyanitt Nr. 3240.

3. Jean-Baptiste Daniel-Dupuis: Madonna (Mária a gyermek Jézussal). Párizs, 1890-es évek. Jelzése takarva. Bronz, vert, álló téglalap alakú. E. fa mellett áll Szűz Mária, karjában a gyermek Jézus alvó alakjával. H. sugárzó napkorong előtt felhőkől kiemelkedő kereszt. Képét közli: Marx 1898, 11. tábla, bal alsó kép, Revue des Arts Décoratifs XIX. (1899), 400. p. Ezüstből készült példánya a MNM Éremtárában található, ltsz. MNMÉ 53.33.68. Szerepelt az Iparművészeti Múzeum 1924. évi érem- és plakett-kiállításán, I. Kat. 1924. Nr. 3248.

4. Louis-Oscar Roty: A Házasság (Semper). Párizs, 1895. Jelzett. E. balra: O. Roty 1895. Ezüst, vert, kerek. E. tájháttér előtt egymással szemben ülő ifjú pár. A férfi gyűrűt húz kedvese ujjára. Lent középen: SEMPER. H. Borostyánnal befutott fa mellett magas talapzaton Ámor szobra. Az Iparművészeti Múzeumnak 1900-ban a párizsi világkiállításon vásárolt példányáról I. Radisics 1901 Nr. 7. Ma ez a darab MNM Éremtárában található, ltsz. MNMÉ 50/935-79. Az előlap képét I. Marx 1898 16. tábla (a második sorban a negyedik) és Studio 1899 (XV) 20. p. Leírja és az előlap képét közli: Ráth I. kötet. 1902, 278. p. és XXXIV melléklet 5. kép. A művész az 1902. évi torinói nemzetközi iparművészeti kiállításon is bemutatta, I. Kat. 1994. Nr. 218. (további irodalommal).

5. Alexandre-Louis-Marie Charpentier: A festészet. Párizs, 1898 (?). Jelzése takarva. Bronz, vert, nyolcszögletű. E. jobbra forduló, palettát és ecsetet tartó ruhátlan ifjú félalakja. H. egybekötözött babér- és olajág. Festészeti díjnak készült, I. Dompierre de Chaupepié, :1899, XXVI. tábla, 112. kép. Előlap képét I. Marx 1898 25. tábla (a harmadik sor bal szélén). Az Iparművészeti Múzeum megvásárolta egy ezüst példányát az 1900. évi párizsi világkiállításon, I. Radisics 1901 Nr. 40, Szmrecsányi 1901 113. p. (Az MNM Éremtárában két példánya található, ltsz. MNMÉ 50/9356

(bronz) és 50/9355 (ezüst). Ezüstből készült a hamburgi Museum für Kunst und Gewerbe példánya, ltsz. 1990.20., I. Kat. Hamburg, 1991 Nr. 226. A plakett szerepelt az 1902. évi torinói nemzetközi iparművészeti kiállításon is, I. Kat. 1994, Nr. 194 (további irodalommal) és az Iparművészeti Múzeum 1924. évi érem- és plakett-kiállításán, I. Kat. 1924 Nr. 3194.

6. Frédéric-Charles-Victor de Vernon: Az Eucharisztia allegóriája. Párizs, 1890-es évek. Jelzett. Balra fent: F. VERNON. J. I. ARGENT. Ezüst, vert, álló téglalap alakú. Jézus baljával átkarol és homlokon csókol egy gyermeket, jobbában ostya. Az alsó sávban az Eucharisztia utaló szőlőbimbó és búzakaralászok, szalaggal átfonva. Képét I. Marx 1898 20. tábla (felső sor közepén).

Az asztali ellenző feltehetően az 1900. évi Párizsi Világkiállítás alkalmával készült emléktárgyak egyike.

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 2.130. (Pandur Ildikó)
- Godoli E., Rosci M., Bossaglia Rossana: *Torino 1902. Le arti decorative internazionali del nuovo secolo.* Galleria Civica d'Arte Moderna, Torino, 1994. - Nr. 218.
- *Secesja Europejska-European Art Nouveau -Europäische Jugendstil. Museum für Kunst und Gewerbe Hamburg.* Museum für Kunst und Gewerbe, Hamburg, Hamburg, 1991. - Nr. 226.
- Szerk.: Csányi Károly: *Budapesti gyűjtők és művészek érem- és plakettkiállítása, az Orsz. M. Iparművészeti Múzeumban.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1924. - Nr. 3243, Nr. 3240
- Szerk.: Ráth György: *Az érem. Az iparművészet könyve. I.* Athenaeum Kiadó, Budapest, 1902. - p. 278.; xxxiv. melléklet, 5. kép (Ráth György)
- Szerk.: Fittler Kamill: *Magyar Iparművészet IV. évfolyam, IV. évf. 5. szám.* Magyar Iparművészeti Társulat, Budapest, 1901. - 111., 113.. (Szmercsányi Miklós)
- Radisics Jenő: *Az 1900. évi nemzetközi párizsi világkiállításon vásárolt iparművészeti gyűjtemény leíró jegyzéke.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1901. - Nr. 46, Nr. 47
- *The Studio*, 15. (1899). 1899. - 21.
- *Revue des Arts Décoratifs*, XIX. (1899). 1899. - 400 p.
- Dompierre, de Henri Jean: *Les médailles et plaquettes modernes.* Kleinmann, Haarlem, 1899. - XXVI. TÁBLA, 112. KÉP.
- Marx Roger: *Die französische Medailleure unserer Zeit. Eine Sammlung von 500 Medaillen und Plaquetten.* Stuttgart, 1898. - 11. tábla (bal felső kép)
- Chauffepié Dompierre: *H. J. de: Les médailles et plaquettes modernes.* Haarlem - XXVI. TÁBLA, 112. KÉP.

